

คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนอรรณพวิทย์ กรุงเทพมหานคร

Characteristics of Occupational Readiness of Mathayomsuksa Three
Students at Attawit School, Bangkok

กัลยาณี กองปิ่น* ภัทรวรรณ จีรพัฒน์ธนธร** และปานเทพ ลภเกษร***

Kanlayani Kongpin and Pattarawat Jeerapattanatorn and Panthep Larpkesorn

* สาขาวิชาบริหารธุรกิจศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอรรณพวิทย์ กรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอรรณพวิทย์ จำนวน 78 คน ตอบแบบสอบถามจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 96.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน แบ่งออกได้เป็น 6 ประเภท ตามลักษณะของบุคลิกภาพและสภาพแวดล้อมทางอาชีพของบุคคล ตามที่ Holland (1977) ได้แก่ 1) บุคคลที่ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม 2) บุคคลที่ชอบใช้ความคิดแก้ปัญหา 3) บุคคลที่ชอบสังคมกับบุคคลอื่น 4) บุคคลที่ชอบทำตามระเบียบแบบแผน 5) บุคคลที่มีความทะเยอทะยาน 6) บุคคลที่ชอบศิลปะความงาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ทำการศึกษามีลักษณะพื้นฐานดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 2 2) เพศหญิง 3) มีเกรดเฉลี่ยปัจจุบันอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.00 4) อาชีพข้างเป็นอาชีพนักเรียนไฝ่ฝัน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิดแก้ปัญหา และคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทำตามระเบียบแบบแผน อยู่ในระดับน้อย คุณลักษณะที่แสดง

ถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นอยู่ในระดับปานกลาง คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับความทะเยอทะยานอยู่ในระดับมาก และคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะความงาม อยู่ในระดับปานกลางและน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมค่าเฉลี่ยของร้อยละคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนของนักเรียน กลุ่มที่ 5 คือ บุคคลที่มีความทะเยอทะยานอยู่ในระดับปานกลาง และคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 นั้น นักเรียนมีคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นมากที่สุด

คำสำคัญ: คุณลักษณะ ความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน มัธยมศึกษา ธุรกิจศึกษา อาชีวศึกษา

Abstract

The objective of this research is to study the characteristics of occupational readiness of Mathayomsuksa Three Students at Attawit School, Bangkok. The population of this study consisted of 78 students of Mathayomsuksa Three Students at Attawit School, Bangkok. The research instrument was the questionnaire about the characteristics of occupational readiness. Seventy-five copies or ninety-six point two percent were returned. There are 6 kinds that personality trait and

environment of occupation by Holland (1977) such as 1) Realistic 2) Investigative 3) Social 4) Conventional 5) Enterprising and 6) Artistic. The data were analyzed in terms of frequency and percentage.

The results of this study showed that the most of all students were 1) Students in Mathayomsuksa Three room two (2) Female (3) An average GPA between 3.51 – 4.00 (4) the technician is a career that they would like to be. The characteristics of occupational readiness of realistic, investigative, conventional are in low level. The characteristic of occupational readiness of social is in medium level. The characteristic of occupational readiness of enterprising is in high level. And the characteristic of occupational readiness of artistic is in medium level and high level. The overall mean of the percentage for the characteristic of occupational readiness of group 5 (Enterprising) showed is in medium level and the characteristic of occupational readiness was the first in determining it's social aspect

Keywords: Characteristics of Occupational Readiness, Secondary Education, Business Education, Vocational Education

บทนำ

การศึกษาคือการสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จนั้นต้องยึดหลักเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและ

เต็มศักยภาพ มาตราที่ 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นจึงมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอันเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตโดยมีหลักการคือ มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจในตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อและเป็นการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนคือการกระทำที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้บุคลิกภาพและความสามารถของบุคคลอาชีพเป็นวิถีชีวิตส่วนสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นงานและทักษะทฤษฎีของ Super และ Holland ต่างมีความสอดคล้องกัน ซึ่งนักเรียนในช่วงอายุ 14 – 17 ปีจะมีความสนใจในอาชีพด้วยตนเองมีการนำข้อมูลของอาชีพมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตนั้นคือนักเรียนทราบบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของตนเองอันนำมาสู่ความสนใจในอาชีพเพื่อการเลือกเรียนและประกอบอาชีพในอนาคต

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตน มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

การเลือกอาชีพและสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อให้เหมาะสมกับตนเองโดยสอดคล้องกับบุคลิกภาพ บุคคลแต่ละบุคคลย่อมมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน แต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะตนไม่ว่ารูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณ

หรือนิสัยใจคอ ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมของบุคคลนั้น ซึ่งได้รวมอยู่ด้วยกันอย่างผสมกลมกลืนในตัวบุคคลนั้น รวมถึงสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ สิ่งที่สนใจและไม่สนใจ เป้าหมายต่างๆ ในชีวิต รวมถึงความสามารถในด้านต่างๆ ของตนเอง ลักษณะของบุคลิกภาพเฉพาะของแต่ละคนนั้น หากบุคคลรู้จักและเข้าใจบุคลิกภาพจนสามารถมองตนได้ตามสภาพความเป็นจริงย่อมจะช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกแนวทางในชีวิต การศึกษา และอาชีพได้สอดคล้องกับตนเองมากที่สุด ซึ่งบุคลิกภาพจะสอดคล้องกับความถนัดที่มีอยู่ในตนเอง คนเรานั้นมีความถนัดในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายๆ สิ่งด้วยกันทุกคน แต่มีระดับความสามารถมากน้อยแตกต่างกันออกไป บางคนมีความถนัดในการทำงานหลายๆ ด้าน แต่บางคนมีความถนัดในการทำงานด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น

การมีอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับบุคลิก ลักษณะอุปนิสัย ความรู้ ความสามารถ ความสนใจและความถนัดในงานอาชีพของตนเองและความต้องการของตลาดแรงงาน อาจก่อให้เกิดผลเสียหลายประการ เช่น เรียนไม่สำเร็จต้องเปลี่ยนวิชาเรียนใหม่ ทำให้เสียเวลาและทุนทรัพย์โดยเปล่าประโยชน์ หางานทำยากหรือหางานทำไม่ได้ หรือไม่อยากทำงานอาชีพตามที่ได้รับ การศึกษาอบรมมา ผลเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้ อาจจะทำให้เกิดการสูญเสียเปล่าทั้งเวลา ความเจริญก้าวหน้าของบุคคล เศรษฐกิจ ครอบครัว และของประเทศชาติเป็นส่วนรวมอีกด้วย การเลือกประกอบอาชีพเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ซึ่งบุคคลที่จะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ จะต้องรู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความสามารถและความถนัดเป็นอย่างดี นอกจากจะรู้จักตนเองแล้ว ผู้เลือกอาชีพจะต้องรู้จักโลกของงาน คือรู้จักอาชีพโดยละเอียดหลากหลายอาชีพเพื่อช่วยเหลือบุคคลให้สามารถให้เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคมต่อไป

ด้วยเหตุนี้นักวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอรรณพวิทยากรุงเทพมหานคร เพื่อให้นักเรียนได้ทราบถึงข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของตนและเพื่อเป็น

ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนอรรณพวิทยากรุงเทพ

นิยามศัพท์

บุคคลที่ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ เป็นรูปธรรม (Realistic) หมายถึง ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ชอบทำกิจกรรมที่ต้องใช้พลังกำลัง ชอบทำงานกลางแจ้ง รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สลับซับซ้อน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักรกล เป็นบุคคลที่ขาดทักษะทางภาษา ขาดทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล มักจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ต้องเข้าสังคมกับบุคคลอื่น มักจะทำตนเองไม่ให้เป็นจุดสนใจ ค่อนข้างก้าวร้าว มีค่านิยมทางเศรษฐกิจและการเมืองในรูปแบบที่มีระเบียบแบบแผนและยึดถือประเพณีนิยม

บุคคลที่ชอบใช้ความคิดแก้ปัญหา (Investigative) หมายถึง ผู้ที่ชอบคิด ชอบสังเกต ชอบวิเคราะห์ชอบคิดปัญหาวิจารณ์อย่างมีเหตุผล ชอบใฝ่หาความรู้ ชอบทำงานสลับซับซ้อนมากกว่าเป็นผู้ลงมือทำ ไม่ติดประเพณีนิยม มักจะหลีกเลี่ยงการค้าและการเลียนแบบ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง

บุคคลที่ชอบสังคมกับบุคคลอื่น (Social) หมายถึง ผู้ที่ชอบติดต่อกับผู้อื่น ชอบสนทนา ชอบให้ความรู้ ชอบสอนผู้อื่น ชอบแสดงตัวว่าเรีง มีความรับผิดชอบ มีทักษะทางภาษา มีทักษะด้านการพูดและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องการความสนใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มักจะหลีกเลี่ยงการใช้ความคิดทางปัญญา

บุคคลที่ชอบทำตามระเบียบแบบแผน (Conventional) หมายถึง ผู้ที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมและกิจกรรมทางภาษา ยึดประเพณี ชอบทำตามระเบียบแบบแผนมากกว่าการริเริ่มด้วยตนเอง เป็นพวกวิถุนิยมและเจ้าระเบียบ ไม่มียึดหยุ่น ชอบการเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา ชอบเลียนแบบและเป็นผู้ตามเสมอ

บุคคลที่มีความทะเยอทะยาน (Enterprising) หมายถึงผู้ที่สามารถเป็นผู้นำผู้อื่นได้ มีความคิดริเริ่มกล้าคิด กล้าทำ มีทักษะในการพูด ชอบงานสังคม มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าโต้แย้ง กล้าได้ กล้าเสีย มีความเป็นอิสระ มีความสนใจต่ออำนาจ มีความก้าวร้าว

ทางวาจาและสถานภาพ มักหลีกเลี่ยงสภาพการที่ต้องใช้กำลังทางปัญญาอันยาวนานและไม่ชอบกิจกรรมที่เป็นระเบียบแบบแผน

บุคคลที่ชอบศิลปะความงาม (Artistic) หมายถึง ผู้ที่ชอบกิจกรรมเกี่ยวกับนาฏกรรม เป็นคนอิสระ รักความงาม มีความเป็นตัวของตัวเอง ชอบใช้ชีวิต และทำกิจกรรมตามลำพัง มักหมกมุ่นกับความคิดของตนเอง มักจะทำตามใจที่ตนปรารถนา ชอบในงานศิลปะ มีความคิดริเริ่มและไม่ชอบเลียนแบบผู้อื่น

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนอร์ธวิท กรุงเทพมหานคร ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผู้บริหารและครูโรงเรียนนอร์ธวิท กรุงเทพมหานคร ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน ที่จะนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน รวมถึงการตัดสินใจเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในอนาคตต่อไป 2) นักเรียนได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับตัวนักเรียนเองที่ได้ทราบถึงคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของตนเอง สามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจด้านอาชีพได้

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนนอร์ธวิท กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 78 คน โดยได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 96.2

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) คุณลักษณะทั่วไปของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบและเติมคำในช่องว่าง 2) คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ (1) บุคคลที่ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม (2) บุคคลที่ชอบใช้ความคิดแก้ปัญหา (3) บุคคลที่ชอบสังคมกับบุคคลอื่น (4) บุคคลที่ชอบทำตามระเบียบแบบแผน (5) บุคคลที่มีความทะเยอทะยาน (6) บุคคลที่ชอบศิลปะความงาม

3) การแปลผล เป็นรายละเอียดการแปลผล

คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 52.0 เป็นเพศหญิง เป็นนักเรียนชายร้อยละ 48.0 เป็นนักเรียนห้อง 1 จำนวน 37 คน และเป็นนักเรียนห้อง 2 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 และ ร้อยละ 50.7 ตามลำดับสำหรับข้อมูลเกรดเฉลี่ยปัจจุบันของนักเรียน พบว่าอันดับที่ 1 มีนักเรียนจำนวน 21 คน มีเกรดเฉลี่ยปัจจุบันอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.00 อันดับที่ 2 มีนักเรียนจำนวน 17 คน มีเกรดเฉลี่ยปัจจุบันอยู่ระหว่าง 2.01 – 2.50 และอันดับที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 15 คน มีเกรดเฉลี่ยปัจจุบันอยู่ระหว่าง 3.01 – 3.50 คิดเป็นร้อยละ 28.0 ร้อยละ 22.7 และ ร้อยละ 20.0 ตามลำดับ

คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 1 นั้น นักเรียนมีคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น (Social) มากที่สุด (ร้อยละ 32.5) รองลงไปคือคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวกับความทะเยอทะยาน (Enterprising) และที่เกี่ยวกับการใช้ความคิดแก้ปัญหา (Investigative) (ร้อยละ 26.4 และ ร้อยละ 12.1 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 2 นั้น พบว่า นักเรียนที่มีคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับความทะเยอทะยาน (Enterprising) มากที่สุด (ร้อยละ 33.7) รองลงไปคือคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น (Social) และที่เกี่ยวกับศิลปะความงาม (Artistic) (ร้อยละ 21.7 และ ร้อยละ 13.3 ตามลำดับ) ส่วนคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับที่ 3 นั้น พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิดแก้ปัญหา (Investigative) มากที่สุด (ร้อยละ 26.9) รองลงไปคือคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน (Conventional) และที่เกี่ยวกับศิลปะความงาม (Artistic) (ร้อยละ 25.6 และ ร้อยละ 14.6 ตามลำดับ)

ตารางที่ 1 อันดับที่คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียน

	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มที่ 1 บุคคลที่ชอบเกี่ยวข้องกับ สิ่งที่เป็น รูปธรรม (Realistic)	7	8.4	8	9.6	11	13.4
กลุ่มที่ 2 บุคคลที่ชอบใช้ความคิดแก้ปัญหา (Investigative)	10	12.1	10	12.1	22	26.9
กลุ่มที่ 3 บุคคลที่ชอบสังคมกับบุคคลอื่น (Social)	27	32.5	18	21.7	6	7.3
กลุ่มที่ 4 บุคคลที่ชอบทำตามระเบียบแบบแผน (Conventional)	8	9.6	8	9.6	21	25.6
กลุ่มที่ 5 บุคคลที่มีความทะเยอทะยาน (Enterprising)	22	26.5	28	33.7	10	12.2
กลุ่มที่ 6 บุคคลที่ชอบศิลปะความงาม (Artistic)	9	10.9	11	13.3	12	14.6
รวม*	83	100.0	83	100.0	82	100.0

*แต่ละอันดับอาจมีค่าคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนเท่ากัน ทำให้ยอดรวมเกิน 75

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอรรณพวิทย์ กรุงเทพมหานครผู้ศึกษามีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความคิดแก้ปัญหาพบว่า นักเรียนเป็นตัวของตัวเองสูงและมักชอบซักถามปัญหาทุกแง่มุมเมื่อตนเองไม่เข้าใจซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) ซึ่งระบุว่ากระบวนการเรียนรู้โดยทั่วไปคือ การจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างมีจุดมุ่งหมาย ผ่านทางประสาทสัมผัส และช่องทางการสื่อสารต่างๆ เช่น ได้สังเกต อ่าน ฟัง คิด ซักถาม ตอบคำถาม อภิปราย ทดลอง เขียน และลงมือปฏิบัติจริง ผลที่เกิดขึ้นคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีทักษะความสามารถทางการปฏิบัติ เช่น การกล้าพูด กล้าคิด หรือกล้าแสดงออก เป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับทางโรงเรียนอรรณพวิทย์ กรุงเทพมหานคร ได้มีการจัดกิจกรรมแสดงความสามารถของนักเรียนขึ้นต่อเนื่องทุกปี ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความกล้าแสดงออก โดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ ที่แสดงออกมาในรูปแบบของการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

2. ความถนัดทางอาชีพที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นที่มีความสุขที่ได้สนทนากับเพื่อนๆ มากมายหลายตามีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น และเป็นห่วงความรู้สึกของคนอื่นนั้น มีระดับคะแนนที่สูงกว่าข้ออื่นนั้น สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ซึ่งเห็นสมควรจะให้ปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการแก่เยาวชนไทย อันได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ โดยมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ด้วยการใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา การปลูกฝังคุณธรรม จึงหมายถึงการจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของการมีศีลธรรมและจริยธรรมในด้านต่างๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ตีสงามด้วยสังคมไทยในปัจจุบันได้ เปลี่ยนแปลงจากอดีตเป็นอย่างมาก โรงเรียนอรรณพวิทย์ กรุงเทพมหานคร ได้เล็งเห็นว่า การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขได้นั้น ทุกคนจะต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ดังนั้นโรงเรียนอรรณพวิทย์ กรุงเทพมหานคร ได้มีการจัดกิจกรรมที่มีชื่อว่า กิจกรรมการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เพื่อให้นักเรียนได้ประกาศตนเป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา รู้จักผิดชอบชั่วดี มีคุณธรรม จริยธรรม และเข้าใจในธรรมะ สามารถนำธรรมะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. คุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทำตามระเบียบแบบแผนมีจำนวนนักเรียนที่เลือกตอบในระดับมากที่สุดจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดสอดคล้องกับค่ากล่าวของข่าวสำนักงานรัฐมนตรี (2558) เกี่ยวกับนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนรู้ที่สังเกตเห็นว่านักเรียนยังขาดทักษะในด้านต่างๆ รวมถึงทักษะในการใช้ชีวิตประจำวัน และขาดความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาต่างๆ พร้อมทั้งต้องตอบโจทย์ปัญหาด้านการศึกษาด้วย เช่น เด็กไทยเรียนมากและมีการบ้านจำนวนมาก ทำให้พ่อแม่และเด็กมีความเครียด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยไม่ดีขึ้น เด็กไทยขาดทักษะชีวิต ขาดระเบียบวินัย เป็นต้น

4. นักเรียนที่มีคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับความทะเยอทะยาน กลุ่มนักเรียนที่ชอบหาประสบการณ์แปลกๆ ใหม่ๆ และรักการผจญภัยที่มีจำนวนสูงกว่าการพูดขายของหรือพูดโฆษณาขายสินค้าต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2559) พบว่าผลสำรวจทักษะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 พบเด็กไทยมีทักษะการเรียนรู้ที่ดี แต่ขาดทักษะชีวิตและการทำงานเป็นทีม ส่งผลทักษะการสื่อสารน้อยที่สุดซึ่งเด็กส่วนใหญ่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับที่ดี คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.5 - 3.7 จากคะแนนเต็ม 5 ซึ่งทักษะด้านการเรียนรู้มีคะแนนสูงสุด ขณะที่ทักษะด้านการสื่อสารมีคะแนนน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

1. ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต ควรเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับผู้เรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาให้เกิดความตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รวมถึงการคิดวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์ ความเครียดและการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

2. ด้านการฝึกทักษะในการทำงาน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้การสนับสนุนในเรื่องของการฝึกทักษะชีวิตและมีความรู้อาชีพติดตัว จะทำให้เด็กมี

กระบวนการการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้เข้าสู่ชีวิตจริง ควรสอนตั้งแต่เด็กเพราะเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ซึ่งจะมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต

3. ด้านการจัดกระบวนการการเรียนรู้ การสอนเป็นหนึ่งในกระบวนการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความหมายของการศึกษา คือ การส่งเสริมให้บุคคลเจริญเติบโตและมีความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาและพัฒนาขึ้นไปสู่ความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

4. ด้านการแนะแนวอาชีพ การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการอีกกระบวนการหนึ่งเพื่อช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจเลือกอาชีพ ช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสภาพร่างกายของตน การแนะแนวอาชีพ จะช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบและตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในงานของตน และมีชีวิตการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นการช่วยให้ทรัพยากรมนุษย์ได้รับการส่งเสริมพัฒนาให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะที่แสดงถึงความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรของโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมถึง การจัดวิธีการเรียนรู้ที่ดีต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาวิธีการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะของนักเรียนต่อไป

3. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้เด็กนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขาดทักษะในด้านต่างๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. 2544. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ
ภัณฑ์.
- _____. 2552. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี. 2558. แนวทางการบริหาร
จัดการ เวลาเรียน "ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้"
[Online].<http://www.thaigov.go.th/index.php/th/news-ministry/2012-08-15-09-39-20/item/95773>, 27 มีนาคม 2559.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2541. การจัดการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ต้นอ้อ.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพ
เยาวชน. 2559. สสค. เปิดผลสำรวจทักษะ
ของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21.
[Online].[http://www.qlf.or.th/Mobile/De
tails?contentId =570](http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId =570), 27 มีนาคม 2559.

References

- Holland, J. L. 1968. "Current Psychological
Theories of Occupation Choice and
Their Implications for national
Planning". CIRF Abstracts, 7(5), 537.

- Holland, J. L. 1977. *Manual of Self Directed
Search*. California: Counseling
Psychologists Press.
- Ministry of Education. 1999. *National
Education Act B.E.2542 (1999) and
Amendments (Second National
Education Act B.E.2545 (2002))*.
Bangkok: KurusapaLadphraw Printing
House. [in Thai]
- _____. 2001. *Basic Education Curriculum
2544 (2001)*. Bangkok: Printing and
shipping organizationphatduphan.
[in Thai]
- _____. 2009. *Basic Education Core
Curriculum 2551(2009)*. Bangkok:
Printing Agricultural Cooperatives of
Thailand. [in Thai]
- Office of the Minister. 2015. *The track activity
"Reducing class time more time"*
[Online].[http://www.thaigov.go.th/index.
php/th/news-ministry/2012-08-15-09-
39-20/item/95773](http://www.thaigov.go.th/index.php/th/news-ministry/2012-08-15-09-39-20/item/95773), 27th March 2016.
[in Thai]
- Quality learning foundation. 2016. *Quality
learning foundation showed the
result survey of skill in 21st Century*.
[Online].[http://www.qlf.or.th/Mobile/De
tails?contentId =570](http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId =570), 27th March 2559.
[in Thai]
- Watanaporn, R.1998. *Learner-centered,
Student - centred*. Bangkok: Tonaor
Printing House. [in Thai]